DOMSTOLENS DOM (ANDEN AFDELING)
AF 14. JUNI 1979 [1]

Fru V.
mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber

Sag 18/78

Sammendrag

Tjenestemænd — administrationens bistandspligt — rækkevidde
(Tjenestemandsvedtægten, art. 24)

Selv om bestemmelsen i tjenestemandsvedtægtens artikel 24 i første række skal beskytte Fællesskabets tjenestemænd mod angreb m.v. fra tredjemands side, gælder den i bestemmelsen foreskrevne bistandspligt også i tilfælde, hvor ophavsmanden til de af bestemmelsen omfattede forhold er en anden tjenestemand i Fællesskaberne.

I sag 18/78

FRU V., tjenestemand ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, bosiddende Avenue Hof ten Berg, 1200 Bruxelles, repræsenteret og bistået af advokat Philippe Du Jardin, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat E. Arendt, 34 B IV, rue Philippe II,

sagsøger,

mod

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, repræsenteret af ledende juridisk konsulent ved Kommissionen, Raymond Baeyens, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Mario Cervino, Jean Monnetbygningen, plateau de Kirchberg,

sagsøgte,

angående

— annullation af sagsøgtes stiltiende afvisning af sagsøgerens klage,

1 — Processprog: Fransk.

— annullation af sagsøgerens overførelse til en anden tjenestegren,

— et krav om, at sagsøgte pålægges at yde sagsøgeren skadeserstatning,

— et krav om, at sagsøgte tilpligtes at afholde sagens omkostninger,

afsiger

DOMSTOLEN (anden afdeling)

sammensat af: afdelingsformanden Mackenzie Stuart, dommerne P. Pescatore og A. Touffait,

generaladvokat: F. Capotorti
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb, parternes påstande, anbringender og argumenter kan sammenfattes således:

I — De faktiske omstændigheder og skriftvekslingen

Den 7. juli 1976 opstod der i Kommissionens kontorlokaler i Avenue de Cortenberg, Bruxelles, et skænderi mellem sagsøgeren og T., der begge som tjenestemænd i Kommissionen var stillet til rådighed for det lokale personaleudvalg, sektionen i Bruxelles. Sagsøgeren hævder, at hun blev tildelt flere slag af T., som var hendes overordnede.

Hændelsen gav anledning til, at der blev udarbejdet to skriftlige redegørelser, hvoraf den første, der var dateret den 8. juli 1976, af T. blev sendt til chefen for afdelingen for »personlige rettigheder og privilegier«, Pratley, og den anden, der var dateret den 12. juli 1976, af sagsøgeren blev sendt til generaldirektøren for »personale og administration«, Baichère.

Den 10. marts 1977 sendte sagsøgerens advokat et anbefalet brev til formanden for Kommissionen, hvori han:

a) forlangte at få kendskab til, hvad administrationen ville foretage sig som følge af den undersøgelse, han formodede var foretaget, samt kendskab til resultatet af undersøgelsen,

b) henledte opmærksomheden på, at Kommissionen ifølge tjenestemandsvedtægtens artikel 24 havde pligt til at yde sagsøgeren bistand mod den, der havde foretaget angrebet,

c) fremhævede, at enhver form for forflyttelse under de foreliggende omstændigheder måtte betragtes som en irettesættelse, og at dette også ville være tilfældet, hvis administrationen for at tilsløre en forflyttelses forurettende karakter skulle beslutte også at lade den omfatte tre andre personer, som var tilknyttet samme tjenestegren,

d) på sagsøgerens vegne forbeholdt sig enhver rettighed, særlig retten til at gøre brug af fremgangsmåden i tjenestemandsvedtægtens artikel 90, såfremt sagsøgerens krav ikke blev opfyldt.

Ved brev af 21. april 1977 meddelte Baichère sagsøgerens advokat, at der var foretaget en »efter omstændighederne fyldestgørende undersøgelse«, men at det ikke på grundlag deraf »havde været muligt at fastslå, nøjagtigt hvem der havde ansvaret for hændelsen . . .« og at der i øvrigt »med hensyn til de forflyttelser, De nævner, er tale om en allerede længe planlagt overførelse til anden tjeneste, som omfatter hele personalet på dette område«.

I en fornyet henvendelse anmodede sagsøgerens advokat den 5. maj 1977 om på fortroligt grundlag at få meddelt resultaterne af den »fyldestgørende undersøgelse«, samtidig med at han gav administrationen visse oplysninger, som kunne være af betydning for undersøgelsen, og i særdeleshed gav oplysning om et vidne. Baichère besvarede henvendelsen ved brev af 27. maj 1977, hvori han fastholdt, hvad han havde anført i sit brev af 21. april 1977.

Den 20. juli 1977 indbragte sagsøgeren i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2, en klage for ansættelsesmyndigheden, hvori hun stillede krav om:

— at Kommissionen i overensstemmelse med vedtægtens artikel 24 ydede hende bistand ved gennemførelsen af den administrative klage af 12. juli 1976 mod T.,

— at undersøgelsen som følge deraf blev fortsat, særlig på baggrund af de oplysninger, som sagsøgeren og hendes advokat havde givet såvel i de ovenfor nævnte breve som i de til støtte for klagen anførte grunde,

— at enhver foranstaltning med hensyn til overførelse af sagsøgeren til anden tjeneste blev ophævet.

I forbindelse med en samlet overførelse af det personale, der var stillet til rådighed for personaleudvalgets sekretariat, blev sagsøgeren med virkning fra den 1. oktober 1977 tilknyttet direktorat IX. D »oversættelse, dokumentation, reproduktion, bibliotek«.

Administrationen besvarede ikke sagsøgerens klage inden for den i vedtægten foreskrevne frist på fire måneder. Ved brev af 23. januar 1978 gav kommissionsmedlem Tugendhat dog sagsøgeren meddelelse om, at administrationens undersøgelse ikke havde ført til et »klart resultat«, og at det »mest velegnede forum for en afgørelse af skyldspørgsmålet . . . på grund af indbyrdes uoverensstemmende vidneforklaringer . . . er en domstol«.

Sagsøgeren anlagde den foreliggende sag den 17. februar 1978; og den blev registreret i Domstolens justitskontor den 20. februar 1978.

Den skriftlige forhandling er forløbet forskriftsmæssigt.

Efter at sagen var anlagt, søgte Kommissionens rettergangsfuldmægtige for Domstolen ved henvendelse til generaldirektøren for personale og administration at udvirke, at de tjenestemænd, der af de to implicerede i episoden den 7. juli 1976 var udpeget som vidner, afgav en detaljeret skriftlig redegørelse for episoden.

Fru B. afgav vidneforklaring den 10. marts 1978, hvorimod fru T., som ophørte med at arbejde for Kommissionen den 1. april 1977, den 31. marts 1978 i et brev til afdelingschef Pratley redegjorde for sin opfattelse af hændelsesforløbet.

Den 4. oktober 1978 anmodede Domstolen (anden afdeling) Kommissionen om supplerende oplysninger om den undersøgelse, Kommissionen foretog som følge af episoden den 7. juli 1976.

Kommissionen imødekom anmodningen den 19. oktober 1978.

Sagsøgeren har den 30. november 1978 indgivet indlæg vedrørende Kommissionens besvarelse.

Domstolen (anden afdeling) har efter at have hørt generaladvokaten besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Parternes påstande

Sagsøgeren har i stævningen nedlagt følgende påstande:

1) det først stiltiende, siden udtrykkelige afslag fra Kommissionen på den klage, som sagsøgeren indgav den 20. januar 1977, erklæres ugyldigt og uden retsvirkning,

2) Kommissionens overførelse af sagsøgeren til en anden tjenestegren erklæres ugyldig og uden retsvirkning,

3) Kommissionen pålægges at betale sagsøgeren et beløb efter rettens skøn som erstatning for den økonomiske og ikke-økonomiske skade, som blev påført og påføres hende som følge af Kommissionens afslag på at yde bistand, og som følge af den ubillige behandling, hun har været udsat for, jf. punkterne 1 og 2,

   herudover indføres det i retsbogen, at sagsøgeren tager forbehold om senere at kræve den erstatning af Kommissionen, som hun har ret til i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 24, stk. 2,

4) Kommissionen tilpligtes at afholde sagens omkostninger,

   det indføres i retsbogen, at sagsøgeren subsidiært tilbyder ved ethvert retsmiddel, herunder ved hjælp af vidner, at føre bevis for de faktiske omstændigheder, som ligger til grund for sagen.

Kommissionen har i sit svarskrift nedlagt påstand om, at sagsøgerens påstande ikke tages til følge, og om, at sagsøgeren tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

Sagsøgeren har i sin replik fastholdt de i stævningen nedlagte principale påstande og har desuden anmodet Domstolen om, at det indføres i retsbogen, at hun subsidiært tilbyder ved ethvert retsmiddel, herunder ved vidneførsel, at godtgøre, at

fru B. og fru T. ikke før den 10. marts 1978 blev anmodet om at afgive vidneforklaring om hændelsen den 7. juli 1976.

I sin duplik har *Kommissionen* fastholdt sin frifindelsespåstand og påstanden om, at sagsøgeren tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

III — Parternes anbringender og argumenter

Sagsøgeren har anført, at Kommissionen ikke har opfyldt sin pligt til at yde beskyttelse og bistand i overensstemmelse med vedtægtens artikel 24. Kommissionen har foretaget en fuldstændig summarisk og utilstrækkelig undersøgelse af de alvorlige forhold, sagsøgeren har gjort opmærksom på, idet:

a) sagsøgeren aldrig er blevet konfronteret med T.,

b) administrationen ikke har taget noget hensyn til de oplysninger, sagsøgerens advokat gav i brevet af 5. maj 1977 til Baichère, hvori han udpegede fru B. som vidne, idet B. i det mindste delvis overværede overgrebene fra T's side,

c) administrationen ikke har taget hensyn til, hvor de læsioner, som direktøren for Kommissionens lægetjeneste, læge M. Romains, samme dag konstaterede, var tilføjet, og hvilke læsioner det drejede sig om.

Med hensyn til den anfægtede forflyttelse har sagsøgeren anført, at der blev truffet beslutning herom efter opfordring fra visse medlemmer af det lokale og det centrale personaleudvalg, herunder T. Forflyttelsen skete ikke i tjenestens interesse, og den var camoufleret som en generel overflyttelse af sekretariatspersonalet.

Sagsøgeren har endelig anført, at den økonomiske og ikke-økonomiske skade, hun har lidt som følge af, at Kommissionen ikke ydede hende bistand, og som følge af den ubillige foranstaltning, der blev truffet over for hende, giver hende ret til at kræve, at Kommissionen pålægges at betale en erstatning, hvis udmåling hun overlader til Domstolens skøn.

Kommissionen har først anført, at der efter episoden den 7. juli 1976 blev gennemført en »efter omstændighederne fyldestgørende« og diskret undersøgelse af chefen for afdeling IX-A-4, Pratley. På grundlag af denne undersøgelse fandt generaldirektøren for personale og administration, Baichère, ikke anledning til i det konkrete tilfælde at skride ind med disciplinære foranstaltninger, idet det ud fra de noget uoverensstemmende udsagn ikke var muligt at foretage en præcis fordeling af skylden for hændelsen.

For så vidt angår det krav om annullation af afslaget på at yde bistand, som navnlig er gjort gældende i den afviste administrative klage, har Kommissionen anført, at den rent faktisk foranledigede, at der blev foretaget en undersøgelse, herunder også at der blev afgivet vidneforklaring af de to vidner, der blev udpeget af de implicerede i den beklagelige episode den 7. juli 1976, og at Kommissionen såvel af generelle hensyn som af hensyn til personalerepræsentationen anså det for bedst ikke at lade den uheldige episode få videre følger. Kommissionen har endvidere anført, at de skriftlige redegørelser fra de to vidner, som i det mindste delvis overvæ-

rede skænderiet, er forelagt Domstolen, for at denne kan afgøre, om T's optræden, som var udtryk for en måske forståelig, men ubehersket irritation, var af så alvorlig karakter, at Kommissionen ubetinget skulle have bragt vedtægtens artikel 24 i anvendelse.

For så vidt angår den del af annullationspåstanden, som vedrører forflyttelsen, har Kommissionen anført, at alle de tjenestemænd, der var stillet til rådighed for det lokale personaleudvalg, blev forflyttet, og at dette var begrundet i et arbejdsklima, særlig en udbredt nervøsitet, som gjorde denne generelle beslutning påkrævet af hensyn til selve tjenestegrenens funktion. Denne fuldstændige udskiftning af personalet var i øvrigt påkrævet af grunde, som ikke vedrørte skænderiet den 7. juli 1976, og den blev desuden gennemført lang tid efter episoden.

Om der bør gives sagsøgeren medhold i erstatningspåstanden afhænger efter Kommissionens opfattelse af, om forvaltningens optræden var culpøs, hvilket Kommissionen har bestridt.

Sagsøgeren har i sin replik bl.a. anført, at administrationen ikke gennemførte nogen egentlig undersøgelse, idet vidnerne fru B. og fru T. først blev anmodet om at afgive forklaring efter sagsanlægget og som følge af henvendelser fra Kommissionens rettergangsfuldmægtige. Sagsøgeren har krævet, at vidnerne afhøres om dette forhold for Domstolen. Sagsøgeren har derimod tilbagevist visse »nedsættende« udtalelser, som fru T's brev skulle indeholde om hende.

Sagsøgeren har endvidere anført, at anvendelsen af vedtægtens artikel 24, i modsætning til hvad Kommissionen synes at mene, ikke er uforenelig med generelle hensyn. Tværtimod er det af generelle hensyn påkrævet, at personer, der fremsætter »trusler, krænkelser, injurier, ærerørige beskyldninger« eller »foretager angreb [på person eller formue]« retsforfølges, selv i tilfælde, hvor det må konstateres, at de fremsættes eller foretages »i arbejdstiden« af en tjenestemand og er rettet mod en anden tjenestemand; ensidige overvejelser og fagforeningsinteresser bør i denne henseende ikke spille nogen rolle.

Med hensyn til den del af annullationspåstanden, der vedrører forflyttelsen, har sagsøgeren henholdt sig til sin argumentation i stævningen.

Kommissionen har i sin duplik anført, at de oplysninger, som vidnernes skriftlige redegørelser indeholder, allerede blev indhentet i mundtlig form under den diskrete undersøgelse, som Pratley og hans medarbejdere gennemførte i juli 1976. De skriftlige redegørelser blev udelukkende indhentet for at Kommissionen kunne forelægge Domstolen præcise og underskrevne vidneforklaringer som grundlag for en bedømmelse af betydningen af de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for sagen.

Det påhviler ansættelsesmyndigheden — i overensstemmelse med vedtægtens afsnit VI og bilag IX — at afgøre, om der skal indledes en disciplinærsag for undladelse af at opfylde de pligter, der er foreskrevet i vedtægten. Ansættelsesmyndigheden har i denne henseende et vidt skøn og kan ikke være forpligtet til at indlede en disciplinærsag udelukkende på grundlag af bistandspligten i vedtægtens artikel 24, stk. 1, når den har gennemført en ganske vist diskret, men fuldstændig undersøgelse af en hændelse, der er indtruffet i dens tjenestegrene.

IV — Oplysninger forelagt efter anmodning fra Domstolen

Den 4. oktober 1978 anmodede Domstolen Kommissionen om inden den 21. oktober 1978 at forelægge nærmere oplysninger om den »efter omstændighederne fyldestgørende og diskrete undersøgelse«, Kommissionen foretog efter episoden den 7. juli 1976 mellem T. og sagsøgeren (herunder oplysninger om datoer, navne på de tjenestemænd, der deltog i undersøgelsen, navne på de udspurgte tjenestemænd samt udtalelsernes form, dvs. om de blev afgivet mundtligt eller skriftligt).

Det fremgår af Kommissionens besvarelse, som er dateret den 19. oktober 1978, og som blev indleveret til Domstolens justitiskontor den 23. oktober, at Pratley modtog de skriftlige redegørelser fra T. og fra sagsøgeren, men at han ikke på det grundlag præcist kunne afgøre, hvorledes skylden måtte fordeles mellem de to tjenestemænd. Pratley gav straks meddelelse om hændelsen til generaldirektøren for personale og administration, Baichère, og havde, efter dennes anvisninger, en samtale med sagsøgeren; han gav over for sagsøgeren udtryk for, at det måske var at foretrække for hende at arbejde i en anden tjenestegren, hvor arbejdsklimaet var mindre spændt og tillige mere velegnet af hensyn til hendes karriere. Sagsøgeren var under samtalen indstillet på at acceptere en overførelse til anden tjeneste, men blev åbenbart senere frarådet noget sådant.

Baichère og dennes assistent, Delauche, drøftede udførligt alle omstændigheder ved episoden med de vigtigste fagforeningsrepræsentanter, og der blev foreslået forskellige løsninger på det problem, der var opstået som følge af sagsøgerens situation.

Kommissionens besvarelse indeholder intet om, at fru B. og fru T. blev anmodet om at afgive skriftlige vidneforklaringer.

Den 5. december 1978 indleverede sagsøgeren til Domstolens justitskontor et indlæg dateret den 30. november 1978 i anledning af Kommissionens besvarelse. Sagsøgeren har heri anført, at Kommissionens besvarelse bekræfter hendes opfattelse af, at der rent faktisk ikke blev gennemført en fyldestgørende undersøgelse, som kunne være betragtet som en delvis opfyldelse af bistandspligten ifølge vedtægtens artikel 24.

V — Mundtlige forhandlinger

I retsmødet den 8. marts 1979 er der afgivet mundtlige indlæg af sagsøgeren, repræsenteret af advokat Philippe Du Jardin, Bruxelles, og af Kommissionen, repræsenteret af ledende juridisk konsulent Raymond Baeyens.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 29. marts 1979.

Præmisser

1 I denne sag, der er anlagt den 20. februar 1978, er der nedlagt påstand om annullation af Kommissionens stiltiende afvisning af en klage, hvorved sagsøgeren søgte at opnå Kommissionens bistand i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 24, samt påstand om annullation af sagsøgerens overførelse til en anden tjenestegren. Der er ligeledes nedlagt påstand om, at Kommissionen pålægges at erstatte den økonomiske og ikke-økonomiske skade, der er forvoldt sagsøgeren som følge af afvisningen af klagen og som følge af overførelsen.

2 Den 7. juli 1976 opstod der i Kommissionens kontorlokaler i Bruxelles et skænderi mellem sagsøgeren og T., der begge var tjenestemænd i Kommissionen i lønklasse C 2 og begge var stillet til rådighed for det lokale personaleudvalgs sektion i Bruxelles.

3 Ifølge sagsøgerens fremstilling blev hun under episoden tildelt flere slag af personaleudvalgets generalsekretær, T. T. har derimod gjort gældende, at hun, uden at have givet anledning dertil, fra sagsøgerens side blev udsat for skarp kritik af sin personlige opførsel og af sine faglige kvalifikationer. Medens hun forsøgte at føre sagsøgeren ud af sit kontor, blev hun sparket og tilføjet lette læsioner i ansigtet.

4 Samme dag konstaterede direktøren for Kommissionens lægetjeneste, at sagsøgeren var blevet tilføjet mindre læsioner. Det står ligeledes fast, at T. under skænderiet blev tilføjet slag i ansigtet.

5 Episoden gav bl.a. anledning til, at der blev udarbejdet to skriftlige redegørelser, hvoraf den første, dateret den 8. juli 1976, af T. var rettet til chefen for afdelingen for »personlige rettigheder og privilegier«, og den anden, dateret den 12. juli 1976, af sagsøgeren blev sendt til generaldirektøren for personale og administration.

6 Kommissionen har oplyst, at dens sikkerhedstjeneste foretog en undersøgelse af episoden, uden at resultaterne af undersøgelsen dog blev nedfældet skriftligt. Desuden blev episoden gjort til genstand for en række drøftelser, som førtes mellem fagforeningsrepræsentanter og administrationen. Som følge af denne udveksling af synspunkter foreslog Kommissionen, at sagsøgeren lod sig overføre til en anden tjenestegren.

7 Ved brev af 10. marts 1977 anmodede sagsøgeren Kommissionen om at få oplysninger om, hvad administrationen ville foretage sig som følge af den undersøgelse, hun formodede, at den havde gennemført. Ved samme lejlighed anførte sagsøgeren, at enhver form for forflyttelse under de foreliggende omstændigheder måtte betragtes som en hende tildelt irettesættelse. I sit svar af 21. april 1977 meddelte generaldirektøren for personale og administration, at der var gennemført en »efter omstændighederne fyldestgørende« undersøgelse, men at det ikke havde været muligt »at nå frem til et resultat med hensyn til den nøjagtige fordeling af skylden for hændelsen . . .«, og at der, for så vidt angik sagsøgerens forflyttelse, var tale om en længe planlagt samlet overførelse af hele det personale, der var stillet til rådighed for personaleudvalget.

8 Den 20. juli 1977 indbragte sagsøgeren i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2, en klage for ansættelsesmyndigheden, hvori hun over for Kommissionen stillede krav om, at den bl.a. i overensstemmelse med vedtægtens artikel 24 ydede hende bistand med henblik på gennemførelsen af hendes administrative klage af 12. juli 1976 mod T., samt om, at enhver form for overførelse til anden tjeneste blev ophævet.

9 Derefter blev sagsøgeren i forbindelse med en overflyttelse af størstedelen af det personale, der var stillet til rådighed for personaleudvalgets sekretariat, tilknyttet direktorat IX D »oversættelse, dokumentation, reproduktion, bibliotek« med virkning fra den 1. oktober 1977.

10 Da klagen ikke blev besvaret inden for den i vedtægten foreskrevne frist, anlagde sagsøgeren den her foreliggende sag. Sagsøgeren har nedlagt påstand om 1) at den stiltiende afvisning af hendes klage annulleres, 2) at den foranstaltning, hvorved hun blev overført til en anden tjenestregren, annulleres, og 3) at Kommissionen pålægges at betale et beløb efter Domsto-

lens skøn som erstatning for den økonomiske og ikke-økonomiske skade, der blev påført hende som følge af Kommissionens adfærd.

11 Først efter sagsanlægget og efter henvendelser herom fra Kommissionens rettergangsfuldmægtige anmodede Kommissionen om, og modtog også rent faktisk, skriftlige vidneforklaringer fra de to tjenestemænd, som, i det mindste delvis, overværede skænderiet den 7. juli 1976.

12 I betragtning heraf har sagsøgeren gjort gældende, at Kommissionen har gennemført en fuldstændig summarisk og utilstrækkelig undersøgelse af den pågældende hændelse, og at den således ikke har opfyldt sin bistandspligt i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 24, stk. 1.

13 Det bør derfor afgøres, om dette anbringende kan lægges til grund.

14 Det bestemmes i vedtægtens artikel 24, stk. 1, at »Fællesskaberne yder deres tjenestemænd bistand, især ved retsforfølgning mod personer, der har fremsat trusler, krænkelser, injurier, ærerørige beskyldninger eller foretaget angreb på person ..., rettet mod tjenestemanden ... på baggrund af hans stilling eller hverv«.

15 Selv om bestemmelsen først og fremmest er udformet med henblik på at beskytte Fællesskabets tjenestemænd mod angreb m.v. fra tredjemands side, gælder bistandspligten ifølge artikel 24 også i tilfælde, hvor ophavsmanden til de af bestemmelsen omfattede forhold er en anden tjenestemand i Fællesskaberne. I det foreliggende tilfælde måtte der endog gælde en særlig streng pligt til at yde beskyttelse, idet de implicerede i episoden, der fandt sted i arbejdstiden i Kommissionens lokaler, var to tjenestemænd, som var stillet til rådighed for det lokale personaleudvalg, og den ene af dem, sagsøgeren, i den administrative enhed var underordnet den anden. I denne situation skulle Kommissionen, når der var indtrådt en episode, som var uforenelig med en ordentlig og rolig afvikling af tjenesten, skride ind med den nødvendige strenghed for at konstatere, hvad der var sket, for på denne baggrund at kunne beslutte, hvilke konsekvenser dette skulle have.

16 Det følger imidlertid af det ovenfor anførte, at de kompetente tjenestegrene i Kommissionen ikke med den nødvendige hurtighed og grundighed tog den særlige situation, sagsøgeren befandt sig i i forhold til sin overordnede, i betragtning, således at det nu er umuligt med den nødvendige sikkerhed at rekonstruere det hændelsesforløb, som har givet anledning til sagen. Det må derfor konstateres, at Kommissionen ikke har overholdt de forpligtelser, som under de særlige omstændigheder i denne sag påhvilede den som følge af fællesskabsmyndighedernes beskyttelsespligt i henhold til vedtægtens artikel 24.

17 Hermed er det imidlertid ikke afgjort, hvorledes de konsekvenser, som Kommissionen drog af hændelsen, skal bedømmes.

18 I modsætning til det af sagsøgeren anførte kan den foretagne forflyttelse ikke anses som en skjult sanktion over for sagsøgeren. Det må nemlig antages, at det som følge af episoden og uanset de impliceredes skyld deri var i tjenestens interesse at bringe en situation i forvaltningen, som var blevet uholdbar for alle de berørte, til ophør. Forflyttelsen må derfor betragtes som en foranstaltning, som var påkrævet af generelle hensyn. Kommissionen drog i øvrigt omsorg for at gennemføre den i forbindelse med en overflyttelse, som også vedrørte flere andre tjenestemænd, for således at gøre det klart, at den ikke var af personlig karakter. Der findes således ikke rent faktisk at være forbindelse mellem Kommissionens åbenbare efterladenhed med hensyn til dens pligt til at yde sagsøgeren beskyttelse og den anfægtede forflyttelse. Sagsøgeren vil derfor ikke kunne gives medhold i denne del af påstanden.

19 Det må derimod erkendes, at sagsøgeren har krav på en tilkendegivelse fra Kommissionens side, som kan genoprette den ikke-økonomiske skade, sagsøgeren har lidt som følge af, at Kommissionen har opfyldt sin beskyttelsespligt på en måde, der helt åbenbart var præget af manglende indsats. I denne henseende må det anses som en passende godtgørelse at tilkende sagsøgeren en symbolsk erstatning. Det vil derfor være at pålægge Kommissionen som erstatning for den ikke-økonomiske skade, sagsøgeren har lidt, at betale hende et beløb svarende til én europæisk regningsenhed.

Vedrørende sagens omkostninger

20 Ifølge procesreglementets artikel 70 bærer institutionerne selv de af dem afholdte udgifter i sager, der anlægges af ansatte i Fællesskaberne. I procesreglementets artikel 69, stk. 3, bestemmes det bl.a., at Domstolen kan ophæve sagsomkostningerne helt eller delvis, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter. Da hver af parterne har tabt på mindst ét punkt, vil det være at pålægge Kommissionen at godtgøre halvdelen af sagsøgerens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (anden afdeling)

1. **Kommissionens stiltiende afvisning af den klage, hvorved sagsøgeren søgte at opnå Kommissionens bistand i henhold til vedtægtens artikel 24, annulleres.**

2. **Kommissionen pålægges at betale sagsøgeren et beløb svarende til én europæisk regningsenhed i erstatning for den ikke-økonomiske skade, sagsøgeren har lidt.**

3. **I øvrigt vil der være at give dom efter sagsøgtes påstand.**

4. **Kommissionen tilpligtes at bære sine egne omkostninger. Desuden pålægges det Kommissionen at godtgøre halvdelen af sagsøgerens omkostninger.**

Mackenzie Stuart Pescatore Touffait

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. juni 1979.

A. Van Houtte
Justitssekretær

A. J. Mackenzie Stuart
Formand for anden afdeling